

Sygn. akt VI Gz 297/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

Sędziowie: **SSO Anna Walus-Rzasa (spr.)**

SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. asyst. sędziego Karolina Sitek-Pelc

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: Skarbu Państwa – (...) R. w R.

przeciwko: J. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 28 sierpnia 2015r., sygn. akt V GC 337/15;

postanawia:

uchylić zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy do dalszego prowadzenia, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy

w T. stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, że powództwo wytacza się przed sąd właściwy ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego (art. 27 kpc). Skoro powód w pozwie, uzasadniając właściwość miejscową sądu, wskazał na zapis § 15 umowy łączącej strony, który to zapis nie uzasadnia właściwości miejscowej sądu w Tarnobrzegu, a nadto zawarte w pozwie uzasadnienie właściwości miejscowej nie wskazuje na wybór powoda dokonany w oparciu o przepisy o właściwości przemiennej, zdaniem Sądu należało stwierdzić swoją niewłaściwość i sprawę przekazać według art. 27 kpc tj. do sądu w okręgu którego pozwany ma miejsce zamieszkania.

Na powyższe orzeczenie zażalenie wniósł powód. Postanowieniu zarzucił naruszenie art. 46 kpc poprzez jego niezastosowanie, mimo że do akt sprawy została załączona umowa, z której wynika, iż strony poddały pod rozstrzygnięcie spory sądowi według siedziby sprzedającego (powoda). Zapis ten został zwarty w § 16, a nie omyłkowo wskazanym przez powoda § 15.

W oparciu o powyższy zarzut powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Ustawodawca polski regulując kwestię właściwości sądów wskazał na właściwość miejscową ogólną i szczególną, a w ramach tej ostatniej właściwość przemienną i wyłączną. Właściwość przemienna polega na tym, że miejscowo właściwy w określonej kategorii spraw jest zarówno sąd właściwości ogólnej, jak i sąd określony w przepisach art. 32-37 kpc., a wybór sądu, przed który ma być wytoczone powództwo należy do powoda. Powód wytaczając powództwo przed sąd inny niż wyznaczony miejscem zamieszkania czy siedzibą pozwanego, powinien w pozwie podać okoliczności uzasadniające właściwość sądu według przepisów o właściwości przemiennnej (komentarz do art. 31 kpc. [w:] J. Bodio i inni, Oficyna 2008, wyd. III). Właściwość wyłączna polega na tym, że w pewnych sprawach nie można wytoczyć powództwa przed sądem właściwości ani ogólnej ani przemiennnej.

Zgodnie z art. art. 46 § 1 kpc strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, jeżeli strony nie postanowiły inaczej. Strony mogą również ograniczyć umową pisemną prawo wyboru powoda pomiędzy kilku sądami właściwymi dla takich sporów. Strony nie mogą jednak zmieniać właściwości wyłącznej (§ 2).

Powyższy przepis reguluje tzw. zawarcie umowy prorogacyjnej. Na jej podstawie strony określają właściwość miejscową w sposób odmienny od przepisów kodeksu postępowania cywilnego o właściwości ogólnej i przemiennnej. W treści umowy strony mogą wskazać sąd właściwy. W braku odmiennych postanowień sąd ten będzie wyłącznie właściwy. Nie jest jednak wykluczone określenie przez strony wybranego sądu jako właściwego przemiennie, co oznaczałoby możliwość wyboru dla powoda między sądem właściwości ogólnej (i ewentualnie przemiennnej) z ustawy i sądem właściwości umownej.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy uznał, iż podane przez powoda w pozwie uzasadnienie właściwości miejscowej nie wskazuje na wybór powoda dokonany w oparciu o przepisy właściwości przemiennnej, a jego treść nie uzasadnia właściwości miejscowej Sądu w Tarnobrzegu.

Z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Powód w uzasadnieniu pozwu wyraźnie wskazał, iż właściwość miejscowa sądu wynika z treści zawartej przez strony umowy. Co prawda powołał w tym zakresie zapis § 15 umowy, który nie dotyczy właściwości sądu, a przepisów prawa jakie znajdą zastosowanie w kwestiach nieuregulowanych umową, jednakże kolejny zapis umowy zawarty w § 16 stanowi, iż wszelkie spory powstałe na tle umowy będą rozpoznawane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby sprzedającego (tj. powoda). Już samo powołanie się przez powoda w uzasadnieniu pozwu na właściwość sądu wynikającą z umowy stanowiącej źródło dochodzonego pozwem roszczenia winno dla Sądu stanowić wystarczającą podstawę do konieczności merytorycznego zbadania zapisów tejże umowy (a nie wskazanego omyłkowo jednego jej zapisu).

Należy podzielić podniesiony przez skarżącą zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 46 kpc poprzez jego niezastosowanie, albowiem istotnie strony w zawartej umowie zawarły klauzulę prorogacyjną, którą to poddały wszelkie spory powstałe na tle łączącej ich umowy sądowi powszechnemu właściwemu dla siedziby sprzedającego (powoda). Skoro zatem siedziba powoda znajduje się w R. Sądem właściwym miejscowo do rozpoznania niniejszego sporu jest Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Tarnobrzegu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc. oraz art. 108 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.